

FLOKSERAYA DAYANIKLI ASMA ANAÇLARININ SİSLEME METODU İLE KÖKLENDİRİLMESİ KONUSUNDA ARAŞTIRMALAR

Ali ÖZKABAN (1),
Onur KONARLI (2),

G İ R İ Ő

Gerek merkezimizde yerli çeşitlerin ve gerekse diğler araştırma müesseselerinde yerli çeşitler ile anaçların klonal seleksiyonları mevzuunda çalışmalar vardır. Bu çalışmalar verim yönünden olduğu kadar hastalık yönünden de yapılmaktadır. Bilhassa teksel selleksiyonla seçilen tek bitkiden kısa zamanda üretime geçilmesi gerekmektedir.

Yeşil çelikle üretme odun çeliğine nazaran daha süratli ve kısadır. Virüssüz asma çeşit ve anaçlarının üretilmesinde de yeşil çelikle üretme yukarıda söylenilen avantajları sağladığı gibi, çok daha sıkı kontrol edilebilmesi, siteril ortamlarda çalışma imkânının odun çeliğine nazaran fazla oluşu ve hijyenik tedbirlerin alınmasına imkân vermesi gibi faydaları da vardır.

Dış memleketlerde yapılan çalışmalarda, yeşil çeliklerin sisleme metodu ile köklendirilmesinde hormonun müsbet etkisi olmadığı gösterilmiştir. (5,7).

Bu itibarla virüslere karşı tedavi edilmiş veya herhangi bir amaçla teksel seleksiyona tabî tutulmuş çok kıymetli bitkilerin kısa zamanda üretiminde sisleme metodunun büyük kolaylıklar sağlaması nedeniyle bizde de bu tür çalışmaların yapılması gerekmektedir.

MATERYAL VE METOD

Denemede kullanılmış olan anaçlar halen memleketimizde yetiştirilen anaçlar olup dört tanesi Ameriko × Amerikan ve iki tanesi Franko × Amerikan melezidir.

-
- (1) Yalova - Bağcılık Seksiyonu
(2) Yalova - Meyvecilik Seksiyonu

Sabahın erken saatlerinde Paulsen 1045, Paulsen 1103, 161 - 49 C, 41 B, 5 BB ve 420 A anaçlarından kesilen yeşil sürgünler ıslak çuvallara sarılıp seraya getirildi. Serada çelik yapıncaya kadar dip taraflarından suya batırılarak muhafaza edildi ve yaprakları sık sık sulandı.

Dikilen çelikler takriben 20 cm. boyunda olup uçlarında bir yaprak bırakılmıştır. Köklendirme ortamı olarak orta irilikte dere kumu kullanıldı. Güncün tesirini azaltmak maksadı ile seranın üstü kireçlendi.

Deneme dört tekerrürlü tesadüf blokları deneme tertibindedir. Parselde çelik adedi 17 dir.

Deneme 16.8.1969 günü seradaki sisleme masalarına aplane edildi. 41 gün sonra 29.9.1969 günü söküldü ve sökildükten sonra her çelikteki kök sayıları ve köklenen çeliklerin miktarı tesbit edildi. Köklenme müddetince kök bölgesinde ısı 20° C nin üzerinde devam etmiştir.

Sislemede kullanılan suyun sertliği Fransız sertlik derecesinden 32 dir.

SONUÇLAR

Cetvel — 1.

Muhtelif Asma anaçlarının sisleme metodu ile yeşil çelikle köklendirilmesi (Yalova - 1969).

Anaçlar	Köklenen çelik % desi	Beher çelikte kök sayısı ortalaması
Paulsen 1045	29.3	1.80
Paulsen 1103	63.1 X	1.85
161 - 49 C	64.6 X	3.35
41 - B	22.0	2.97
5 BB	64.6 X	6.05
420 A	44.0 X	2.55

(X) F% : 1 Seviyede muameleler aralarında istatistiki olarak önemli derecede farklı.

Tukey testi D: 15,18.

1 — Tukey testine göre: 1103, 161 - 49 C, 5 BB, 420 A köklenme yüzdesi yönünden istatistiki olarak aralarında farksız, diğerlerine göre müsbet olarak farklı bulundu.

2 — 5 BB köklenme yüzdesi ve kök sayısı bakımından en iyi olarak görülmektedir.

TARTIŞMA

Paulsen 1045 ve 41 B nin köklenme yüzdesi düşük olmuş, diğerleri ol-

dukça yüksek köklenme yüzdesi vermiştir. Bu farklılıklar belki her anaç için değişik tarihlerde çelik almak suretiyle azaltılabilir. Bu durum 41 B de olduğu gibi (4,6) bir çeşit karakteri olabilir.

Sislemeye kullanılan suyun sertliği ve tuzluluğu az olursa köklenme yüzdesinin artması beklenebilir.

SUMMARY

Trials on vegetative propagation of vine rootstocks by softwood cuttings were performed at Yalova Horticultural Research and Training Center. The following results were obtained. (1969).

Rootstocks	Percentage of rooting (1)	Root number on each cutting (1)
Paulsen 1045	29.3	1.80
Paulsen 1103	63.1	1.85
161 - 49 C	6.6	3.35
41 - B	22.0	2.97
5 BB	64.6	6.05
	44.0	2.55

F% : 1 Significant differences between the treatments.

Tukey test D : 15.18

1 — The figures are average of four replicates. Each replicate contain 17 cuttings.

LİTERATÜR KAYNAKLARI

- 1 — BATURAY Lütfü, Amerikan Asma Anaçları ve Flokseralı Yerlerde Bağ Kurma., Tarım Bakanlığı, Zi. İş. Gn. Md. Yayınları D. 110, 1964.
- 2 — CALABRESE F., Vine Rootstock propagation under mist. Hort. Abstr. Vol. 36, No : 6255, 1966.
- 3 — FAHMY I., Propagation of muscadine grapes, Hort. Abstr. Vol. 34, No: 519, 1964.
- 4 — GÖNENÇER Necati, Ankara Asma Fidanlığı. Ziraat Vekâleti, Zi. İş. Um. Md. Neşriyatı, 1937.
- 5 — HARTMANN T.H. — KESTER E.D., Plant Propagation Principles and Pratices, Englewood Cliffs. N. J. Prentice - Hall. İnc. 1965.
- 6 — ORAMAN M. Ampelografi — Ankara Univ. Zi. Fak. Yayınları. 154, 1959.
- 7 — SHARPE H.R., Rooting of Muscadine Grapes under Mist. Proc. Amer. Soc. Hort. Sci. Vol. 63, Sayfa : 88 - 90, 1954.